

og under hvilke Vilkaar, under hvilke Betingelser vil det ærede Medlem vise dem ud?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Sundbo har Ordet for en kort Bemærkning.

Sundbo: Jeg skal være den sidste til at nægte, at vi ogsaa har dygtige Fabrikanter her i Landet, hvis de Herrer vil indrømme, at Arbejderne her i Landet ogsaa gennemgaaende er dygtige. Og naar det ærede Medlem, der nu talte (Fraenkel), ønskede at vide, hvorledes vi skulde udskille de daarlige, skal jeg sige til det ærede Medlem, at det skal vi ved at oprette Bedriftsraad, saaledes at vi faar Kontrol med, hvorledes Virksomhederne ledes. Naar det ærede Medlem siger, at Organisationerne — han mener vel Arbejderorganisationerne — vil visne, hvis der lovgives om 8 Timers Dagen, saa tror jeg, det ærede Medlem kan være ganske rolig i saa Henseende. Saa vidt jeg kender de danske Arbejdsgiverforeninger, skal de nok finde paa Stridsspørgsmaal, selv om 8 Timers Arbejdsdagen bliver lovfæstet. Det ærede Medlem mente, at Bogbinderne og andre kunde komme og forlange, at vi skulde bort fra den 8 Timers Arbejdsdag. Det strider jo mod, hvad det ærede Medlem har været med til, mod den Erkendelse, som det ærede Medlem har været med til at oparbejde i den Bog, jeg citerede før, og som ogsaa det ærede Medlem nævnte, idet Forfatteren argumenterer ud fra, at man arbejder lige saa stærkt i den forkortede Arbejdstid som i den længere.

Det ærede Medlem nævnte nogle Tal fra Japan. Disse Tal, som jeg ikke kan kontrollere i dette Øjeblik, var ikke meget overbevisende. Udførselen for hele Japan var, saa vidt jeg forstod, ikke dobbelt saa stor som Udførselen fra Danmark, og naar den skal fordeles paa hele Verden, synes jeg ikke, det er saa imponerende, at vi behøver at falde paa Knæ af den Grund.

Til Slutning skal jeg sige, at jeg godt forstaar, at det ærede Medlem staar vanskeligt. Han har tilbragt sit Liv med at skrive adskillige fortrinlige Bøger til Oplysning om sociale Spørgsmaal, Bøger som jeg er ham taknemmelig for, og nu skal han som konservativ Politiker stemme mod de Ideer, som bl. a. er nedlagte i det Værk af Lujo Brentano, som Folketingsmanden har oversat med stor Veneration overfor Forfatteren, hvem han roser meget stærkt. Det er en kedelig Ting. Jeg takker det ærede Medlem for de mange udmærkede Bøger, men jeg beklager, at han her paa sine gamle Dage skal bekæmpe de Ideer,

han tidligere har kæmpet for. Jeg siger, det ærede Medlem er en udmærket Komponist, men en meget daarlig Musikant her i Salen.

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. Sundbo kommer nu ind paa en Kampmaade, som hverken er ham eller Tinget værdig. Hvad jeg har skrevet, staar jeg ved den Dag i Dag og har ogsaa staaet ved det fra denne Talerstol i Dag. Det er min Overbevisning, at 8 Timers Arbejdsdagen er rigtig under Forhold som før 1914, med stigende Marked, og jeg har ligeledes oplyst, hvad det ærede Medlem ikke burde se bort fra, at selve Brentano lige saa lidt som jeg ønsker 8 Timers Arbejdsdagen lovfæstet.

Hvad Bedriftsraadene angaar, saa lad mig nu sige det ærede Medlem en Ting — og her taler jeg ikke som Teoretiker, men som den Mand, der i 15 Aar har været i industriel Virksomhed og været det gennem alle Grader, fra Forvalter opad —, at det er mig ganske umuligt at se, hvorledes det praktisk skulde kunne lade sig gøre, at Bedriftsraad fik Indflydelse paa Dispositionerne i Bedrifterne. Jeg har kun Ordet for en kort Bemærkning; kunde jeg gøre den længere, vilde jeg udvikle dette noget videre. Men det er jo ikke umuligt, at jeg kan komme tilbage til det en anden Gang.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Det er kun en enkelt Bemærkning i det ærede Medlem Hr. Sundbos tidligere Foredrag, der har givet mig Anledning til at forlange Ordet. Det ærede Medlem omtalte min Udtalelse om Embedsmændenes Stilling. Jeg vil gerne sige, at det ærede Medlem har ingen Ret til at sige, at mine Ord kunde opfattes, som om jeg angreb Embedsmændene for den Stilling, de har indtaget i det heromhandlede Spørgsmaal, paa ingen som helst Maade. Mine Udtalelser var af oplysende og forklarende Karakter. I øvrigt vil jeg gerne tage bestemt Afstand fra de Tanker, det ærede Medlem fremkom med med Hensyn til Embedsmænds Deltagelse i den Art Arbejder, vi her taler om. Jeg mener, at vi i alle Tilfælde er bedst tjente med, uden Hensyn til Partier, at det saglige Medarbejderskab understreges stærkt ved Arbejder af den Art. Jeg tror, at hvis man kom ind paa dette, som det ærede Medlem tænker sig, at man fortrinnsvis fra den ene og den anden Side skulde søge at finde politiske Meningsfæller, naar Embedsstillinger skulde besættes — det vilde jo blive Følgen, hvis man skulde virkeliggøre de Tanker, det ærede Medlem havde —, saa maatte man